

Gesetz-Sammlung

ZBIÓR PRAW

für die

dla

Königlichen Preussischen Staaten. Państw Królestwa Pruskiego.

№ 13.

(Nr. 3538.) Allerhöchster Erlaß vom 7. April 1852., betreffend den Bau einer Gemeinde-Chaussée von Dünwald über Odenthal und Altenberg nach Dabringhausen und die Verleihung der fiskalischen Vorrechte und des Chausséegeld-Erhebungsrechtes für denselben.

(Nr. 3538.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 7. Kwietnia 1852., tyczące się budowy gminnej drogi żwirowej od Dünwald przez Odenthal i Altenberg do Dabringhausen i nadania praw fiskalnych i prawa pobierania drogowego dla takowej.

Nachdem Ich durch Meinen Erlaß vom heutigen Tage den Bau einer Gemeinde-Chaussée von Dünwald im Kreise Mülheim über Odenthal und Altenberg nach Dabringhausen im Kreise Lennep zum Anschluß an die Dünnweg-Kammerforsterhöher Gemeinde-Chaussée durch die betreffenden Gemeinden genehmigt habe, bestimme Ich hierdurch, daß das Recht zur Expropriation der für diese Chaussée erforderlichen Grundstücke, sowie das Recht zur Entnahme der Chaussée-Neubau- und Unterhaltungs-Materialien, nach Maaßgabe der für die Staats-Chausséen geltenden Vorschriften, ingleichen die dem Chausséegeld-Tarife vom 29. Februar 1840. angehängten Bestimmungen wegen der Chausséepolizei-Bergehen auf die oben gedachte Straße Anwendung finden. Zugleich will Ich den betreffenden Gemeinden das Recht zur Erhebung des Chausséegeldes nach dem für die

Sahrgang 1852. (Nr. 3538—3541.)

Potwierdziwszy rozporządzeniem Mojém z d. dzisiejszego budowę gminnej drogi żwirowej od Dünwald w powiecie Mühlheim przez Odenthal i Altenberg do Dabringhausen w powiecie Lennep celem złączenia z Duennweg-Kammerforsterhoeherską gminną drogą żwirową przez dotyczącą gminy, stanowię niniejszém, iż prawo expropyacji potrzebnych na tęż drogę żwirową gruntów, jako też prawo wybierania materyałów potrzebnych do budowy i utrzymywania drogi żwirowej wedle ważnych dla Rządowych dróg żwirowych przepisów, również dodatkowe postanowienia taryfy drogowego z dnia 29. Lutego 1840. względem przekroczeń drogowo-policyjnych do powyżej wymienionej drogi zastósowanie mieć mają. Zarazem nadaję dotyczącym gminom prawo pobierania drogowego wedle taryfy

[38]

Ausgegeben zu Berlin den 18. Mai 1852.

Wydany w Berlinie dnia 18. Maja 1852.

Staats-Chausseen jedesmal geltenden Chausseegeld-Tarife verleihen.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Charlottenburg, den 7. April 1852.

Friedrich Wilhelm.

v. d. Heydt. v. Bodelschwingh.

In
den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche
Arbeiten und den Finanzminister.

dla Rządowych dróg żwirowych za każdą
razą ważnej.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw
do publicznej wiadomości ma być podaném.

Charlottenburg, dnia 7. Kwietnia 1852.

Fryderyk Wilhelm.

von der Heydt. Bodelschwingh.

Do
Ministra handlu, przemysłu i robót publi-
cznych i do Ministra finansów.

(Nr. 3539.) Allerhöchster Erlaß vom 7. April 1852., betreffend die Verleihung des Chauffeegeld-Erhebungsrechtes und der fiskalischen Vorrechte in Bezug auf den Ausbau einer Gemeinde-Chaussee von der Cochem-Kaisersescher Kommunal-Chaussee unweit Landkern über die sogenannte Schöne-Aussicht bis zu den Schieferbrüchen bei Mülllenbach.

Nachdem Ich durch Meinen Erlaß vom heutigen Tage den Bau einer Gemeinde-Chaussee von der Cochem-Kaisersescher Kommunal-Chaussee unweit Landkern über die sogenannte Schöne-Aussicht an der Coblenz-Trierer Staatsstraße bis zu den Schieferbrüchen bei Mülllenbach genehmigt habe, bestimme Ich hierdurch, daß das Recht zur Expropriation der in die Straßenlinie fallenden Grundstücke, sowie das Recht zur Entnahme der Chaussee-Neubau- und Unterhaltungs-Materialien, nach Maafgabe der für die Staats-Chausseen bestehenden Vorschriften auf die gedachte Straße Anwendung finden sollen. Zugleich will Ich den dabei beteiligten Gemeinden gegen Uebernahme der künftigen Unterhaltung dieser Straße das Recht zur Erhebung des Chauffeegeldes für eine halbe Meile nach dem jedesmal für die Staats-Chausseen gültigen Tarife verleihen. Auch sollen auf dieselbe die dem Tarife vom 29. Februar 1840. angehängten Bestimmungen über die Chausseepolizei-Vergehen zur Anwendung kommen.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetzsammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Charlottenburg, den 7. April 1852.

Friedrich Wilhelm.

v. d. Heydt. v. Bodelschwingh.

An

den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten und den Finanzminister.

(Nr. 3539.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 7. Kwietnia 1852., tyczące się nadania prawa pobierania drogowego i praw fiskalnych względem budowy gminnej drogi żwirowej od Cochem-Kaisersescherskiej komunalnej drogi żwirowej pod Landkern przez tak nazwany Piękny widok aż do kopalń łupkowych pod Mülllenbach.

Potwierdziwszy rozporządzeniem Mojém z d. dzisiajszego budowę gminnej drogi żwirowej od Cochem-Kaisersescherskiej komunalnej drogi żwirowej pod Landkern przez tak nazwany Piękny widok przy Koblenc-Trewirskiej drodze Rządowej aż do kopalń łupkowych pod Mülllenbach, stanowiąc niniejszém, iż prawo expropyacji znajdujących się na drodze gruntów, jako też prawo wybierania materiałów potrzebnych do budowy i utrzymywania drogi żwirowej wedle istnących dla Rządowych dróg żwirowych przepisów do rzeczonych drogi zastosowanie mieć mają. Zarazem nadaję interesowanym przytém gminom za przyjęcie przyszłego utrzymywania tejże drogi prawo pobierania drogowego od pół mili wedle taryfy dla Rządowych dróg żwirowych za każdą razą ważnej. Również dodatkowe postanowienia taryfy drogowego z dnia 29. Lutego 1840. względem przekroczeń drogowo-policyjnych doń zastosowanie mieć mają.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw do publicznej wiadomości ma być podaném.

Charlottenburg, dnia 7. Kwietnia 1852.

Fryderyk Wilhelm.

von der Heydt. Bodelschwingh.

Do

Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych i do Ministra finansów.

(Nr. 3540.) Allerhöchster Erlaß vom 7. April 1852., betreffend den Bau einer Gemeinde=Chaussee von der Düren=Eschweiler Aktienstraße bei Düren über Niederau, Creuzau und Nideggen nach Gemünd und die Verleihung der fiskalischen Vorrechte, sowie des Rechtes zur Erhebung des tarifmäßigen Chausseegeldes für denselben.

Nachdem Ich durch Meinen Erlaß vom heutigen Tage den Bau einer Gemeinde=Chaussee von der Düren=Eschweiler Aktien=Straße bei Düren über Niederau, Creuzau und Nideggen nach Gemünd genehmigt habe, bestimme Ich hierdurch, daß das Recht zur Expropriation der in die Chausseelinie fallenden Grundstücke und die fiskalischen Vorrechte wegen Entnahme der Chausseebau= und Unterhaltungs=Materialien, nach Maaßgabe der für die Staats=Chausseen bestehenden Bestimmungen auf die gedachte Straße Anwendung finden sollen. Zugleich will Ich den dabei beteiligten Gemeinden gegen Uebernahme der künftigen chausseemäßigen Unterhaltung der Straße das Recht zur Erhebung des Chausseegeldes nach dem für die Staats=Chausseen jedesmal gültigen Tarife verleihen. Auch sollen die dem Chausseegeld=Tarife vom 29. Februar 1840. angehängten Bestimmungen wegen der Chausseepolizei=Vergehen auf diese Straße, nach erfolgtem chausseemäßigen Bau derselben, Anwendung finden.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetz=Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Charlottenburg, den 7. April 1852.

Friedrich Wilhelm.

v. d. Heydt. v. Bodelschwingh.

An

den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten und den Finanzminister.

(Nr. 3540.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 7. Kwietnia 1852., tyżące się budowy gminnej drogi żwirowej od Düren-Eschweilerskiej drogi akcynej pod Düren przez Niederau, Creuzau i Nideggen do Gemünd i nadania praw fiskalnych, jako też prawa pobierania taryfowego drogowego dla takowej.

Potwierdziwszy rozporządzeniem Mojém z d. dzisiejszego budowę gminnej drogi żwirowej od Düren-Eschweilerskiej drogi akcynej pod Düren przez Niederau, Creuzau i Nideggen do Gemünd, stanowiąc niniejszém, iż prawo expropriacji gruntów na drodze żwirowej się znajdujących i prawa fiskalne względem wybierania materiałów potrzebnych do budowy i utrzymywania drogi żwirowej wedle postanowień istnących dla Rządowych dróg żwirowych do rzeczonyj drogi zastosowanie mieć mają. Zarazem nadaję interesowanym przytém gminom za przyjęcie przyszłego utrzymywania drogi żwirowej prawo do pobierania drogowego wedle taryfy dla Rządowych dróg żwirowych za każdą razą ważnej. Również dodatkowe postanowienia taryfy drogowego z dnia 29. Lutego 1840. względem przekroczeń policyjno-drogowych do tejsze drogi, po nastąpieném żwirowém wybudowaniu, zastosowanie mieć mają.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw do publicznej wiadomości ma być podaném.

Charlottenburg, dnia 7. Kwietnia 1852.

Fryderyk Wilhelm.

von der Heydt. Bodelschwingh.

Do

Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych i do Ministra finansów.

(Nr. 3541.) Statut des Verbandes zur Regulirung der Schwarzen Elster. Vom 21. April 1852.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen u. u.

Nachdem die Besitzer der in der Niederung der Schwarzen Elster von Täßschwitz, im Kreise Hoyerswerda, bis Arnsnesta, im Schweinitzer Kreise, belegenen Grundstücke durch das Gesetz, betreffend die Melioration der Niederung der Schwarzen Elster vom 7. April d. J. (Gesetz-Sammlung S. 160.), zu einer Gesellschaft mit Korporationsrechten unter dem Namen:

„Verband zur Regulirung der Schwarzen Elster“

vereinigt sind, so ertheilen Wir diesem Verbande, auf Grund des §. 2. des angeführten Gesetzes, nach erfolgter Anhörung der Betheiligten, das nachstehende Statut:

§. 1.

Umfang des Sozietäts-Zweckes.

Dem Verbande liegt es ob:

- 1) den Regulirungsplan, wie solcher in dem Bauanschlage des Baumeisters Röder vom 1. Dezember 1851. entworfen und bei der Superrevision unter dem 30. Dezember 1851. festgestellt ist, zur Ausführung zu bringen.

Erhebliche Abänderungen des Regulirungsplans, welche im Laufe der Ausführung nothwendig erscheinen, dürfen nur mit Genehmigung des Ministers für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten vorgenommen werden.

- 2) Binnenentwässerungen und Bewässerungsanlagen, wo Gelegenheit dazu vorhanden ist, zu vermitteln und nöthigenfalls auf Kosten der speziell dabei Betheiligten durchzuführen (§. 3. des Gesetzes vom 7. April d. J.), nachdem der Plan dazu von dem Minister für die

(Nr. 3541.) Statut związku na regulowanie Czarnéj Elstry. Z dnia 21. Kwietnia 1852.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożéj łaski, Król Pruski i t. d.

Gdy posiadziciele gruntów położonych w nizinie Czarnéj Elstry od Taetzschwitz w powiecie Hoyerswerda aż do Arnsnesta w Schweinitzkim powiecie przez ustawę tycazącą się melioracyi niziny Czarnéj Elstry z dn. 7. Kwietnia r. b. (Zbiór praw strona 160) się połączyli w towarzystwo z prawami korporacyinemi pod nazwą:

»towarzystwo do regulowania Czarnéj Elstry.«

przeto temuż towarzystwu na mocy §. 2. przytoczonej ustawy po wysluchaniu interesentów następujący udzielamy statut:

§. 1.

Objętość celu towarzystwa.

Towarzystwo jest obowiązane:

- 1) plan regulacyi, jak takowy w anszlaku budowniczego Roeder z dnia 1. Grudnia 1851. ułożony i przy superrewizyi pod dniem 30. Grudnia 1851. jest ustanowiony, we wykonanie wprowadzić.

Ważne zmiany planu regulacyi, które się podczas wykonania potrzebnymi okażą, tylko z przyzwoleniem Ministra dla spraw agronomicznych przedsięwzięte być mogą.

- 2) Osuszenia środkowe i zakłady irygacyjne, gdzie do tego sposobność się okaże, załatwiać i w razie potrzeby na koszta specjalnie przytém interesowanych wykonać (§. 3. ustawy z dnia 7. Kwietnia r. b.) po ustanowieniu planu ze strony Mini-

landwirthschaftlichen Angelegenheiten nach Anhörung der Betheiligten festgestellt worden ist.

§. 2.

Beitrags-Verhältniß der einzelnen Betheiligten zur Anlegung und Unterhaltung der Meliorationswerke.

Die Kosten der Regulirung und der Unterhaltung der Anlagen werden von den Genossen des Verbandes durch Geldbeiträge nach Maaßgabe des Katasters (§. 3.) aufgebracht, durch die Orts-erheber mit den landesherrlichen Steuern zum 1. Mai und 1. November jeden Jahres eingezogen und an die Verbands-Kasse abgeführt.

Der Staat gewährt dem Verbands, außer der im §. 9. des Gesetzes vom 7. April 1852. bestimmten Beihilfe, ein Darlehn von Zweimalhunderttausend Thalern, welches fünf Jahre zinsfrei sein, nach Ablauf dieses Zeitraums aber mit fünf Prozent des ursprünglichen Darlehnsbetrages jährlich verzinst und amortisirt werden soll, dergestalt, daß von den jährlichen Zahlungen drei Prozent des jedesmaligen Darlehnsrestes auf Zinsen, der Ueberrest zur Kapitalstilgung verrechnet wird.

Außerdem soll dem Verbands, wenn der Vorstand es beantragt, die Ermächtigung ertheilt werden, zinstragende, auf jeden Inhaber lautende Obligationen bis zu dem Betrage von 300,000 Rthln. emittiren zu dürfen.

§. 3.

In dem Kataster sind die betheiligten Grundstücke nach Verhältniß des durch die Melioration abzuwendenden Schadens und herbeizuführenden Vortheils in drei Klassen zu theilen, von denen ein Preussischer Morgen der

I. Klasse zu fünf Theilen,

II. „ „ drei „

III. „ „ einem Theile

heranzuziehen ist.

In Ermangelung besonderer, eine Abweichung begründender Umstände sollen zur ersten Klasse Hof- und Baustellen und stark versumpfte Grund-

stra sraz agronomicznych po wysłuchaniu interesentów.

§. 2.

Składki pojedynczych interesentów do założenia i utrzymywania dzieł melioracyjnych.

Koszta regulacji i utrzymywania zakładów od spółników towarzystwa przez składki pieniężne wedle katastru §. 3. obmyślane, przez poborcę miejscowego z podatkami krajowymi dnia 1. Maja i 1. Listopada każdego roku ściągnięte i do kasy towarzystwa oddane zostaną.

Rząd udziela towarzystwu prócz pomocy w §. 9. ustawy z dnia 7. Kwietnia 1852. oznaczonej pożyczkę dwóch set tysięcy talarów, która pięć lat ma być wolną od prowizji, po upłynieniu zaś tego czasu po pięć od sta pierwotnej sumy pożyczkowej rocznie prowizją opłacaną i amortyzowaną, a to w tej mierze, iż od rocznych spłat trzy procenta każdorazowej reszty pożyczki na prowizyę, a to, co pozostanie, na umorzenie kapitału ma być obrachowanem.

Prócz tego towarzystwu, jeżeli przełożenstwo tego żąda, ma być wolno, za zasięgnięciem upoważnienia prowizyę przynoszące, na każdego dzierżyciela opiekujące obligacye aż do ilości 300,000 talarów wydawać.

§. 3.

W katastrze dotyczące grunta według stosunku szkody przez melioracyą odwróconej i korzyści wynikłej na trzy klasy podzielić należy, z których morga Pruska

I. klasy w pięciu częściach,

II. „ „ trzech „

III. „ „ jednej części

ma być pociągnięta.

W braku szczególnych zbaczanie uzasadniających okoliczności do pierwszej klasy miejsca na dwory i do zabudowania i bardzo

stücke, zur dritten Klasse alle Grundstücke geschätzt werden, welche bis jetzt nur mäßig durch Mangel der Borfluth oder Ueberschwemmung litten, alle übrigen Grundstücke zur zweiten Klasse gerechnet werden.

Der Vorstand ist ermächtigt, auf Antrag der Bonitirungs-Kommission anderweite Klassen oder eine Umänderung ihrer Werthsätze mit Genehmigung des Ministers für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten festzusetzen.

Die Kosten der Hauptbinnengräben und Bewässerungsanlagen werden nach besonderen Katastern aufgebracht.

§. 4.

Die Aufstellung des allgemeinen und der besonderen Kataster erfolgt durch zwei von dem Vorstande gewählte Boniteure, unter Leitung des Königl. Kommissarius, welcher sich bei dem Einschätzungsgeschäft zeitweise durch einen Feldmesser vertreten lassen kann. Der Vorstand ist ermächtigt, den Boniteurs nach Befinden besonders ortskundige Personen beizuordnen.

§. 5.

Die Kataster sind den einzelnen Gemeinde-Vorständen, sowie den Gütern, welche außer dem Gemeinde-Verbande stehen, extraktweise mitzutheilen und ist zugleich im Amtsblatte eine vierwöchentliche Frist bekannt zu machen, in welcher die Kataster bei den Gemeinde-Vorständen und dem Kommissarius eingesehen und Beschwerden dagegen bei dem Letzteren angebracht werden können.

Der Kommissarius hat die angebrachten Beschwerden unter Zuziehung der Beschwerdeführer, eines Vorstands-Mitgliedes und der erforderlichen Sachverständigen zu untersuchen. Diese Sachverständigen sind von der Regierung in Merseburg zu ernennen und zwar hinsichtlich der Vermessung und des Nivellements ein vereideter Feldmesser oder nöthigenfalls Vermessungs-Revisor, hinsichts

blotniste grunta, do trzeciej klasy wszystkie grunta oszacowane być mają, które aż dotąd tylko mierną przez brak odpływu wody albo przez zalew szkodę poniosły, wszystkie inne grunta do drugiej klasy rachowane być mają.

Przełożęństwo jest upoważnione, na wniosek komisji bonitacyjnej inne klasy albo zmianę pozycji wartości z przyzwoleniem Ministra dla spraw agronomicznych ustanowić.

Koszta głównych rowów środkowych i zakładów irygacyjnych obmyślone będą według szczególnych katastrów.

§. 4.

Ułożenie ogólnego i szczególnych katastrów nastąpi przez dwóch od przełożęństwa obranych bonitorów pod dozorem Królewskiego komisarza, który się przy czynności oszacowania czasowo przez geometra może kazać zastępować. Przełożęństwo jest upoważnione, bonitorom według zdania szczególnie z miejscowością obeznane osoby dodać.

§. 5.

Katastry pojedynczym przełożęństwom gminnym, jako też gruntom, które się we związku gminnym nie znajdują, ekstraktownie zakomunikowane będą i zarazem w Dzienniku urzędowym termin cztero-tygodniowy ma być obwieszczonym, w którym katastry przy przełożęństwach gminnych i u komisarza przegledywane i zażalenia przeciwko takowym u tegoż ostatniego zanesione być mogą.

Komisarz zanesione zażalenia z przywezwaniem reklamantów, członka przełożęństwa i potrzebnych znawców zbadać powinien. Znawców tych mianuje Regencya w Merseburgu, a co do rozmiaru i niwelacyi przysięgłego geometra albo w razie potrzeby rewizora rozmierczego, co do kwestyi ekonomicznych, dwóch znawców gospodarskich, którym

der ökonomischen Fragen zwei landwirthschaftliche Sachverständige, denen ein Wasserbau-Sachverständiger beigeordnet werden kann.

Mit dem Resultate der Untersuchung werden die Beschwerdeführer und das Vorstandsmitglied bekannt gemacht; sind beide Theile mit dem Resultate einverstanden, so wird das Kataster demgemäß berichtigt; andernfalls werden die Akten der Regierung zur Entscheidung über die Beschwerden eingereicht.

Binnen vier Wochen nach erfolgter Bekanntmachung der Entscheidung ist Rekurs dagegen an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zulässig.

Wird die Bewerbe verworfen, so treffen die die Kosten derselben den Beschwerdeführer.

Das festgestellte Kataster wird von der Regierung zu Merseburg ausgefertigt und dem Verbands-Vorstande zugestellt.

Die Einziehung von Beiträgen kann schon im Laufe des Reklamations-Verfahrens erfolgen, sobald das Kataster nach §. 4. aufgestellt ist — mit Vorbehalt späterer Ausgleichung.

§. 6.

Der einfache Beitrag (Simplum) ist jährlich für den Preussischen Morgen

der I. Klasse	5	Sgr.,
= II.	= 3	=
= III.	= 1	=

Der Beitrag ist vom Vorstande zu erhöhen, soweit die Erfüllung der Sozietätszwecke einen größeren Aufwand erfordert.

§. 7.

Eine Berichtigung des Katasters tritt ein:

- 1) im Fall der Parzellirung und Besitzveränderung;
- 2) wenn erhebliche, fünf Prozent übersteigende Fehler in der bei Aufstellung des Katasters zum Grunde gelegten Vermessung nachgewiesen werden.

znający się na budownictwie wodnym dodanym być może.

O rezultacie badania reklamanci i członek przełożenstwa oznajmieni zostaną; jeżeli obie strony względem rezultatu się zgadzają, natenczas kataster w tej mierze się sprostuje; w przeciwnym zaś razie akta Regencyi do decyzji względem zażaleń nadesłane będą.

W przeciągu czterech tygodni po ogłoszeniu decyzji rekurs do Ministra spraw agronomicznych jest dozwolony.

Jeżeli zażalenie odrzuconem zostanie, koszta takowego spadają na reklamanta.

Kataster ustanowiony przez Regencyą w Merseburgu wygotowanym i przełożenstwu towarzystwa nadesłanym zostanie.

Ściągnięcie składek już w toku postępowania reklamacyjnego nastąpić może, skoro kataster według §. 4. jest ustanowiony ze strzeżeniem późniejszego wyrównania.

§. 6.

Pojedyncza składka (simplum) wynosi co-rocennie od morgi Pruskiej

I. klasy	5	sgr.
II. »	3	»
III. »	1	»

Składkę przełożenstwo może podwyższyć, o ile dopełnienie celów towarzystwa większego wymaga expensu.

§. 7.

Sprostowanie katastru nastąpi:

- 1) w przypadku parcelowania i zmiany posiadłości;
- 2) jeżeli ważne, pięć procentów przechodzące błędy w rozmiarze są wykazane, który przy ułożeniu katastru za zasadę służył.

Ueber die Anträge auf Berichtigung des Katasters aus den vorgebachten Gründen entscheidet der Vorstand des Verbandes.

§. 8.

Nach Ablauf eines fünfjährigen Zeitraums kann auf Antrag des Vorstandes eine allgemeine Revision des Katasters von der Regierung angeordnet werden; dabei ist das für die erste Aufstellung der Kataster vorgeschriebene Verfahren zu beobachten.

§. 9.

Geschäfts-Organisation des Verbandes.

I. Während der Ausführung der Regulirung.

a) Vom Vorstande des Verbandes.

Während der Ausführung der Regulirung werden die Geschäfte des Verbandes von einem Vorstande geleitet, welcher besteht:

- 1) aus einem Kommissarius, als Vorsitzenden;
  - 2) aus einem Wasserbautechniker, welche beide von dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten ernannt werden;
  - 3) aus acht gewählten Mitgliedern des Verbandes.
- Außerdem sind die Landräthe der vier theilhaftigen Kreise Hoyerswerda, Calau, Liebenwerda und Schweinitz befugt, an den Vorstandssitzungen mit Stimmrecht Theil zu nehmen.

§. 10.

Die Niederung ist zur Wahl der acht Mitglieder des Vorstandes (§. 9. Nr. 3.) in acht Bezirke getheilt.

Der erste Bezirk umfaßt die Niederung von Tätzschwitz bis zur Feldmark Ruhland einschließlich; der zweite Bezirk die von Ruhland bis zur Mückenberger Feldmark einschließlich. Hierzu gehört auch die Niederung östlich von der Grenz-Pulsnitz;

der dritte Bezirk umfaßt die Feldmarken und Schraden-Antheile von Groß-Kmehlen, alten und

Jahrgang 1852. (Nr. 3541.)

Względem wniosków o sprostowanie katastru z powodów wymienionych stanowi przełożenie towarzystwa.

§. 8.

Po upływie pięciu lat na wniosek przełożenia ogólna rewizya katastru przez Regencyą rozporządzoną być może; przytém przepisane względem pierwszego ułożenia katastru postępowanie zachować należy.

§. 9.

Organizacya czynności towarzystwa.

I. Podczas wykonania regulacyi.

a) Od przełożenia towarzystwa.

Czynności towarzystwa podczas wykonania regulacyi od przełożenia przewodniczone będą, które się składa:

- 1) z komisarza, jako przewodniczącego;
  - 2) z technika budowniczego, którzy obaj przez Ministra spraw agromicznych mianowani zostaną;
  - 3) z ósmiu obranych członków towarzystwa.
- Prócz tego radcy ziemiańscy czterech dotyczących powiatów Hoyerswerda, Calau, Liebenwerda i Schweinitz są upoważnieni mieć udział w posiedzeniach przełożenia z prawem głosowania.

§. 10.

Nizina do wyboru ósmiu członków przełożenia (§. 9. Nr. 3.) na ośm obwodów jest podzieloną.

Pierwszy obwód obejmuje nizinę od Taetzschwitz aż do pola Ruhland włącznie;

drugi obwód nizinę od Ruhland aż do Mueckenbergskiego pola włącznie. Do takowego należy również nizina na wschód od Granico-Pulsnitz;

trzeci obejmuje pola i części tak nazwane Schraden od Gross-Kmehlen, starego

[39]

neuen Theils, Großthiemig, Frauwalde, Strauch, Hirschfeld und Gröden;

Der vierte Bezirk enthält die Feldmarken und Schraden-Antheile von Plessa, Kahla, Merzdorf, Weinsdorf, Proßen und Alles, was außer den Feldmarken und Schraden-Antheilen des Königlich-Forst- und Domainen-Fiskus, der Stadt Elsterwerda und der Feldmark Krauschütz noch in Schraden liegt;

der fünfte Bezirk umfaßt alle fiskalischen Grundstücke in der Niederung;

der sechste die Niederung von Elsterwerda, Krauschütz u. s. w. bis zur Feldmark Zoberndorf;

der siebente die von Zoberndorf bis Neumühl ausschließlich;

der achte die von Neumühl bis Arnsnesta.

Jeder dieser Bezirke wählt ein Mitglied und einen Stellvertreter in den Vorstand.

§. 11.

Zur Wahl der sieben Vorstandsmitglieder und ihrer Stellvertreter für die Bezirke 1—4. und 6—8. beruft der mit dem Vorsitz betraute Kommissarius in jedem dieser Bezirke eine Versammlung der Verbandsgenossen. In dieser Versammlung hat jede Ortsgemeinde und jeder Besitzer eines Gutes, welches außer dem Gemeinde-Verbande steht, eine Stimme. Das fiskalische Mitglied (für den fünften Bezirk) wird von der Regierung in Merseburg ernannt.

§. 12.

Der Vorsitzende bestimmt Zeit und Ort der jedesmaligen Vorstands-Sitzung und ladet dazu die Mitglieder oder, soweit dieselben zu erscheinen behindert werden, deren Stellvertreter ein.

In dem Einladungsschreiben sind die zur Berathung bestimmten Gegenstände anzugeben.

Die Versammlung ist beschlußfähig, wenn auch nur sieben Vorstands-Mitglieder, einschließlich der beiden Könighchen Kommissarien, sich einfinden.

i nowego udziału, Gross-Thimieg, Frauwalde, Strauch, Hirschfeld i Groeden;

czwarty obwód obejmuje pola i części tak nazwanych Schraden, Plessa, Kahla, Merzdorf, Weinsdorf, Proesen i wszystko, co poza polami i częściami Schraden Królewskiego fiskusa leśnego i domanialnego, miasta Elsterwerda i pola Krauschuetz, jeszcze w Schraden jest położone;

piąty obejmuje wszystkie fiskalne grunta w nizinie;

szósty nizinę od Elsterwerda, Krauschuetz i t. d. aż do pola Zoberndorf;

siódmy nizinę od Zoberndorf aż do Neumuehl wyłącznie i

ósmą nizinę od Neumuehl aż do Arnsnesta.

Każdy z tych obwodów obiera członka i zastępcę do przełożeństwa.

§. 11.

Celem wyboru siedmiu członków przełożeństwa i ich zastępców dla obwodów 1—4. i 6—8. powołuje komisarz, który przewodnictwo ma sobie poleconém, w każdym tychże obwodów zebranie spółników towarzystwa. Na témże zebraniu każda gmina miejscowa i każdy posiadziel gruntu niezajdującego się we związku gminnym, jeden ma głos. Członek fiskalny (dla obwodu 5.) przez Regencyą w Merseburgu mianowanym zostanie.

§. 12.

Przewodniczący oznaczy czas i miejsce każdorazowego posiedzenia przełożeństwa i zapozwie do tego członków, albo, o ile takowi stanąć nie mogli, zastępców.

Wzapozwie przedmioty do narady przeznaczone wymienione być mają.

Zgromadzenie uchwały stanowić może, skoro tylko siedmiu członków przełożeństwa włącznie obuch Królewskich komisarzy jest obecnych.

Wenn vier Mitglieder darauf antragen, muß der Vorsitzende eine Vorstandssitzung berufen.

§. 13.

In der Sitzung werden die Beschlüsse nach Stimmenmehrheit gefaßt. Bei Stimmengleichheit giebt der Vorsitzende den Ausschlag.

Wer bei irgend einem Gegenstande der Berathung ein persönliches Interesse hat, welches mit dem der Gesamtheit kollidirt, darf an der Sitzung nicht Theil nehmen.

Beschlüsse über bautechnische Gegenstände gegen das Gutachten des Technikers sind, wenn der Techniker oder der Vorsitzende gegen die Ausführung protestiren, nicht eher ausführbar, bis die Regierung darüber Entscheidung getroffen hat. Diese muß demnächst zur Ausführung gebracht werden.

§. 14.

Die Protokolle über die Vorstandssitzungen sind von dem Vorsitzenden, dem Techniker und zwei von den übrigen Vorstandsmitgliedern zu vollziehen.

Die Korrespondenz mit anderen Behörden und die Zahlungs-Anweisungen zeichnet der Vorsitzende allein; er verwaltet im Namen des Vorstandes die Geschäfte, wenn der Vorstand nicht versammelt ist und führt die Beschlüsse des Vorstandes aus.

Alle Verträge und Urkunden, welche die Korporation verbinden sollen, müssen von dem Vorsitzenden ausgestellt werden, jedoch ist zu deren Gültigkeit außerdem erforderlich:

- 1) wenn der Gegenstand des Vertrages die Aufnahme eines Darlehns oder den Ankauf oder die Veräußerung eines Grundstücks oder die Konstituierung einer Servitut betrifft, die Beifügung eines Genehmigungs-Beschlusses des Vorstandes; Darlehns-Verträge bedürfen auch noch der Genehmigung der Regierung in Merseburg;

Jeżeli czterech członków o to wnios, przewodniczący powinien posiedzenie prełożenia zwołać.

§. 13.

W posiedzeniu uchwały wedle większości głosów ustanowione będą. Przy równości głosów stanowi głos przewodniczącego.

Kto przy jakimkolwiek przedmiocie narady osobisty ma interes, który z ogółem kolliduje, w posiedzeniu uczęszczać nie powinien.

Uchwały względem przedmiotów budowniczo-technicznych przeciwko sprawozdaniu technika są, jeżeli technik albo przewodniczący przeciwko wykonaniu protestują, nie prędyż wykonalne, aż Regencya w tej mierze decyzji nie wydała, która potem we wykonanie ma być wprowadzoną.

§. 14.

Protokoly względem posiedzeń prełożenia podpisane być mają od przewodniczącego, technika i dwóch innych członków prełożenia.

Korespondencya z innymi władzami i asygnacye do wyłacania podpisze przewodniczący sam; zawiaduje imieniem prełożenia czynnościami, skoro prełożenie nie jest zgromadzone, i wykonywa uchwały prełożenia.

Wszystkie umowy i dokumenta, które dla korporacyi obowiązujące być mają, od przewodniczącego wystawione być muszą, jednakowoż do ważności takowych prócz tego jest potrzebném:

- 1) jeżeli przedmiot umowy się dotyczy przyjęcia pożyczki albo kupna lub sprzedaży gruntu, albo konstituowania serwitutu, dołączenie uchwały przyzwalającej prełożenia; umowy względem pożyczek potrzebują także jeszcze przyzwolenia Regencyi w Merseburgu;

2) wenn der Gegenstand eines anderen Vertrages 50 Rthlr. übersteigt, die Mitunterschrift von mindestens zwei Vorstandsmitgliedern oder anstatt derselben die Beifügung eines Genehmigungs-Beschlusses des Vorstandes.

Der Vorsitzende führt ein Dienstsigel mit einem vom Vorstande zu bestimmenden Sinnbilde und mit der Umschrift:

„Direktorium des Verbandes zur Regulierung der Schwarzen Elster.“

§. 15.

Mit Ausnahme der beiden Kommissarien erhält jedes Vorstands-Mitglied für auswärtige Termine zwei Thaler Diäten aus der Kasse des Verbandes, jedoch keine Reisekosten.

§. 16.

b) Vom Rendanten des Verbandes.

Der Vorstand affordirt mit geeigneten Personen wegen Uebernahme der Rendanturgeschäfte des Verbandes.

§. 17.

Diese Rendanten haben dafür eine, zwischen dem Vorstande und ihnen zu vereinbarende Kaution zu bestellen.

§. 18.

Für ihre Geschäftsverwaltung wird ihnen eine besondere Instruktion von dem Vorstande ertheilt. Sie haben sich den ordentlichen und außerordentlichen Revisionen zu unterwerfen, welche der Vorstand anordnet, legen demselben Rechnung, erledigen seine Monita und empfangen von ihm Decharge.

§. 19.

e) Von der Bau-Kommission.

Die Ausführung der Meliorationsbauten nach dem festgestellten Regulierungsplan und den Beschlüssen des Vorstandes wird unter der Kontrolle des Vorstandes und seiner Mitglieder einer beson-

2) jeżeli przedmiot innej umowy pięćdziesiąt talarów przechodzi, spółpodpis przynajmniej dwóch członków przelężństwa albo zamiast takowego dołączenie uchwały przyzwalającej przelężństwa.

Przewodniczący ma pieczęć służbową z oznaką przez przelężństwo oznaczoną i z napisem:

»dyrekcyja związku na regulowanie Czarnęj Elstry.«

§. 15.

Z wyjątkiem obuch komisarzy pobiera każdy członek przelężństwa za termina po za miejscem dwa talary dyet z kasy towarzystwa, ale żadnych kosztów podróży.

§. 16.

b) O Rendancie towarzystwa

Przelężństwo akorduje z osobami zdatnemi względem przyjęcia czynności rendantowych towarzystwa.

§. 17.

Ciz rendanci mają za to kaucyą umówioną pomiędzy nimi i przelężństwem złożyć.

§. 18.

Dla ich czynności przelężństwo udzieli im szczególną instrukcyą. Ulegają zwyczajnym i nadzwyczajnym rewizyom przez przelężństwo rozporządzonym, składają takowemu rachunek, załatwiają monita takowego i pobierają od niego kwitowania.

§. 19.

e) O komisji budowniczej.

Wykonanie budowli melioracyinych według ustanowionego planu regulacyi i uchwał przelężństwa pod kontrolą przelężństwa i ich członków szczególnęj »komisji budo-

deren „Baukommission für die Regulierung der Schwarzen Elster“ übertragen, welche aus dem Vorsitzenden, dem Bautechniker des Vorstandes und einem Vorstandsmitgliede besteht. Das letztere wird von dem Vorstande aus seiner Mitte gewählt, kann sich aber für einzelne Geschäfte durch das betreffende Lokalmitglied des Vorstandes vertreten lassen.

§. 20.

Die Kommission faßt ihre Beschlüsse nach Stimmenmehrheit. Sie besorgt insbesondere auch die Erwerbung und Abschreibung der Grundstücke, deren Ankauf zur Ausführung des festgesetzten Meliorationsplans nothwendig ist; sie ist verpflichtet, im Interesse des Verbandes auf möglichste Kostenersparniß Bedacht zu nehmen und überhaupt Alles anzuordnen und zu veranlassen, was ihr zum Nutzen des Verbandes zweckdienlich erscheint.

§. 21.

Die Verträge, welche die Baukommission abschließt, sind von allen drei Kommissions-Mitgliedern zu unterschreiben.

Verträge bei Gegenständen über fünfhundert Thaler bedürfen zu ihrer Gültigkeit der Genehmigung des Vorstandes.

§. 22.

Sobald die Ausführung der Regulierung bewirkt ist, hört das Mandat der Baukommission auf. Dieselbe übergibt die Anlagen dem Vorstande zur ferneren Verwaltung. Streitigkeiten, welche dabei entstehen möchten, werden von dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten nach Anhörung der Regierung in Merseburg entschieden, ohne daß der Rechtsweg zulässig ist.

§. 23.

II. Nach der Regulierung des Flusses.

Nach der Auflösung der Baukommission hat der Minister für die landwirthschaftlichen Angele-

wniczéj na regulowanie Czarnéj Elstry« poruczoném będzie, która się składa z przewodniczącego, technika budowniczego przelozénstwa i z członka przelozénstwa. Tegoż ostatniego obiera przelozénstwo ze swego grona, może się jednakowoż za pojedyncze czynności przez dotyczącego członka lokalnego przelozénstwa kazać zastępować.

§. 20.

Komisya stanowi swe uchwały wedle większości głosów, załatwia w szczególności nabywanie i odpisywanie gruntów, których kupno do wykonania ustanowionego planu melioracyinego jest potrzebném. Takowa jest obowiązana, na korzyść towarzystwa starać się, ile może, o oszczędzenie kosztów, i w ogóle wszystko przedsiębrać i rozporządzić, co jéj się na korzyść towarzystwa skuteczném zdaje.

§. 21.

Umowy przez komisją budowniczą zawarte, od wszystkich trzech członków komisji podpisane być mają.

Umowy przy przedmiotach przeszło pięć set talarów potrzebują do ich ważności przyzwolenia przelozénstwa.

§. 22.

Skoro wykonanie regulacyi jest uskutecznióm, mandat komisji budowniczej ustaje. Ze strony takowej nastąpi tradycya zakładów przelozénstwa do dalszego zawiadywania. Spory przytém wyniklé Minister spraw agronomicznych po słuchaniu Regencyi w Merseburgu zadecyduje, a droga prawa nie jest dozwołona.

§. 23.

II. Po regulowaniu rzeki.

Po rozwiązaniu komisji budowniczej Minister spraw agronomicznych po słuchaniu

genheiten nach Anhörung des Vorstandes und der beteiligten Regierungen zu prüfen, ob die obigen acht Bezirke (§. 10.) zweckmäßig arrondirt sind, und demnächst die Grenzen der Bezirke definitiv festzustellen.

Der Vorstand besteht nach Auflösung der Baukommission aus sämtlichen Bezirksvorstehern, welche von der Bezirksversammlung (§. 33.) gewählt werden.

Die Funktion besonderer Regierungs-Kommissarien und das Stimmrecht der Kreislandräthe in dem Vorstande hört auf.

Die Vorstandsmitglieder wählen mit absoluter Stimmenmehrheit einen Schaudirektor auf zwölf Jahre als Vorsitzenden. Sie engagiren einen Bau-Sachverständigen für denselben Zeitraum.

Beide Wahlen bedürfen der Bestätigung der Regierung zu Merseburg.

Wird eine absolute Stimmenmehrheit nicht erzielt, so sind nach dreimaliger resultatloser Abstimmung diejenigen beiden Kandidaten, welche die relativ meisten Stimmen erlangt haben, in eine engere Wahl zu bringen.

Wird die Bestätigung versagt, so schreitet der Vorstand zu einer neuen Wahl. Wird auch diese Wahl nicht bestätigt, oder die Wahl verweigert, so steht der Regierung die Ernennung auf sechs Jahre zu.

Der Schaudirektor wird von einem Kommissarius der Regierung in öffentlicher Sitzung des Vorstandes vereidigt.

Der Schaudirektor seinerseits verpflichtet den Bautechniker, sowie die übrigen Mitglieder des Vorstandes in gewöhnlicher Sitzung durch Handschlag an Eidesstatt.

Die sonstigen Vorschriften der §§. 12. bis 15. über die Geschäftsführung des Vorstandes bleiben auch künftig geltend.

przełożenia i dotyczących Regencyi ma zbadac, czyli powyższe ośm obwody (§. 10.) stósownie są arondowane, a w tej mierze granice obwodów definitywnie ustanowić.

Przełożenie składa się po rozwiązaniu komisji budowniczej ze wszystkich przełożonych obwodowych, którzy od zgromadzenia obwodowego (§. 33.) obrani będą.

Funkcja pojedynczych komisarzy Regencyinych i prawo głosowania powiatowych radców ziemiańskich w przełożeniu ustaje.

Członkowie przełożenia obierają absolutną większością głosów dyrektora wizytacyjnego na lat dwanaście jako przewodniczącego. Mianują znawcę budowniczego na ten sam czas.

Oba wybory potrzebują potwierdzenia Regencyi w Merseburgu.

Jeżeli absolutna większość głosów nie jest osiągnięta, natenczas po trzykrotném głosowaniu bez rezultatu ci dwaj kandydaci, którzy relatywnie najwięcej głosów osiągli, do ścisłego wyboru podani będą.

Jeżeli potwierdzenie odmówioném zostanie, natenczas przełożenie do nowego wyboru przystępuje. Skoro i ten wybór potwierdzonym nie będzie, albo wybór odmówionym, natenczas Regencya ma prawo mianowania na sześć lat.

Dyrektor lustracyiny przez komisarza Regencyi na publiczném posiedzeniu przełożenia pod przysięgą zobowiązany zostanie.

Dyrektor lustracyi ze swjej strony zobowiązuje technika budowniczego, jako też drugich członków przełożenia na zwyczajném posiedzeniu daniem ręki zamiast przysięgi.

Drugie przepisy §§. 12. aż do 15. względem czynności przełożenia pozostają również na przyszość we ważności.

§. 24.

Der Schaudirektor erhält an Reisetagen zur Schau, sowie bei auswärtigen Terminen zwei Thaler Diäten, jedoch keine Reisekosten.

Ueber einen Büreaufkostenaufwand hat er sich mit dem Vorstande zu einigen. Des Technikers Remuneration bestimmt der Vorstand ebenfalls.

§. 25.

Der Vorstand des Verbandes führt die allgemeine Aufsicht über den Fluß und die an demselben befindlichen Meliorationsanlagen, sowie über alle Ent- und Bewässerungs-Anstalten, bei welchen mehr als Ein Bezirk interessirt.

Zu diesem Behuf findet zwischen Saat- und Erndtzeit jährlich eine Hauptschau des Flusses und der gedachten Anlagen statt. Dabei wird eine Rolle der Schaugegenstände mit ihrer Beschreibung zum Grunde gelegt. Um die einzelnen Stellen des Flusses besser bezeichnen zu können, sind von hundert zu hundert Ruthen numerirte Steine oder Pfähle zu setzen.

§. 26.

Der Schaudirektor schreibt die Schau aus und leitet dieselbe; er zieht dabei den Techniker und die Bezirksvorsteher in ihren Bezirken zu, läßt die Rolle der Schaugegenstände berichtigen und hält demnächst in einer Vorstands-Sitzung über die Ergebnisse der Schau Vortrag. Jeder Bezirksvorsteher hat das Recht, der Schau in den übrigen Bezirken beizuwohnen. Auch die Kreislandräthe sind befugt, an der Schau in ihren Kreisen Theil zu nehmen und von dem Schaudirektor dazu einzuladen. Ein Schaureglement, welches die näheren Anordnungen für die Hauptschau und die Nebenschauen (§. 30.) und die etwa erforderlichen Strafbestimmungen enthält, ist nach Anhörung des

§. 24.

Dyrektor lustracyiny pobiera za dni podróży na lustracye jako też przy terminach po za miejscem dwa talary dyet, jednakowoż żadnych kosztów podróży.

Względem expensu na koszta biórowe z przełożnictwem pojednać się powinien. Remuneracją technika również przełożństwo ustanowi.

§. 25.

Przełożństwo towarzystwa ma ogólny dozór nad rzeką i nad zakładami melioracyinemi, które się nad takową znajdują, jako też nad wszystkimi zakładami osuszenia i irrygacyi, przy których więcej jak jeden obwód jest interesowanym.

Na ten cel w czasie od siejby aż do zniw rocznie lustracya główna rzeki i wymienionych zakładów nastąpi. Przytém spis przedmiotów lustracyinych z opisaniem takowych za zasadę się bierze. Aby pojedyncze miejsca rzeki lepiej oznaczyć, od sta do stu prętów numerowane kamienie albo pale white być mają.

§. 26.

Dyrektor lustracyiny wypisze lustracyą i przewodniczy takowej, zapozwie do takowej technika i przełożonego obwodowego w ich obwodach, każe spis przedmiotów lustracyinych sprostować i przedstawia potem na posiedzeniu przełożństwa rezultaty lustracyi. Każdy przełożony obwodu ma prawo, przy lustracyi winnych obwodach być przytomnym. Również powiatowi radzcy ziemiańscy są upoważnieni, przy lustracyi we swych powiatach mieć udział, i od dyrektora lustracyinego do tego mają być zapozwani. Regulamin lustracyiny, zawierający bliższe rozporządzenia dla głównej lustracyi i lustracyi pobocznych

Vorstandes von den Regierungen zu Merseburg, Frankfurt a. d. O. und Liegnitz gemeinschaftlich zu erlassen.

§. 27.

Der Verbandsvorstand setzt fest, welche neue Anlagen für gemeinschaftliche Rechnung des ganzen Verbandes, beziehungsweise der einzelnen Bezirke ausgeführt werden sollen und was jeder Bezirk zur Unterhaltung der vorhandenen Anlagen zu thun hat. Er bestimmt, was jeder Bezirk zur Bestreitung der allgemeinen Ausgaben des Verbandes jährlich aufzubringen hat. Er entscheidet über alle in den inneren Angelegenheiten des Verbandes vorkommenden Streitigkeiten zwischen den einzelnen Bezirken, sowie über Beschwerden wegen angeblicher Beeinträchtigung des einen oder anderen Genossen.

Gegen diese Festsetzungen und Entscheidungen — welche der Vorstand auch schon im Laufe der Bauausführung in vorkommenden Fällen treffen soll — steht dem Beteiligten innerhalb zehn Tagen der Rekurs an die Regierung in Merseburg zu; doch darf, wenn Gefahr im Verzuge ist, der Vorstand, unbeschadet des eingelegten Rekurses, seine Entscheidung im Zwangswege zur Ausführung bringen.

§. 28.

Der Schaudirektor hat die Unterbeamten des Verbandes nach Anhörung des Vorstandes anzustellen und ihre Bestellungen und Instruktionen auszufertigen. Er bestätigt die Unterbeamten der einzelnen Bezirke, desgleichen ihre Instruktionen. Die Unterbeamten haben seinen Aufträgen Folge zu leisten.

§. 29.

Im Uebrigen werden die Angelegenheiten des Verbandes nach den vom Vorstande getroffenen

(§. 30.) i jakiekolwiek postanowienia karne po wysłuchaniu przełożenstwa przez Regencye w Merseburgu, we Frankforcie n. O. i w Liegnicy spólnie ma być wydanym.

§. 27.

Przełożenstwo towarzystwa stanowi, jakie nowe zakłady na spólny rachunek całego towarzystwa odnośnie pojedynczych obwodów wykonane być mają, i co każdy obwód celem utrzymywania istnących zakładów przedsiębrać powinien; stanowi, co każdy obwód celem opędzenia ogólnych wydatków towarzystwa corocznie ma obmyślić; decyduje wszelkie w sprawach wewnętrznych towarzystwa zachodzące spory między pojedynczemi obwodami, jako też na zażalenia względem twierdzonych nadwreżeń jednego albo drugiego spólnika.

Przeciwno tymże ustanowieniom i decyzjom, które przełożenstwo równie już podczas wykonania budowli w zachodzących przypadkach ma wydać, interesentowi wolno, w przeciągu dziesięciu dni rekurs do Regencyi w Merseburgu założyć, mimo to w razie niebezpieczeństwa we zwłoce przełożenstwo nie ujmując założonemu rekursowi, swoją decyzją w drodze przymusu we wykonanie wprowadzić może.

§. 28.

Dyrektor lustracyi urzędników niższych towarzystwa po słuchaniu przełożenstwa umieścić i ich instalacye i instrukcye wygotować powinien. Potwierdzi niższych urzędników pojedynczych obwodów nie mniej instrukcye takowych. Urzędnicy niżsi jego zleceniom posłuszni być mają.

§. 29.

Zresztą sprawy towarzystwa według ustanowień od przełożenstwa wydanych (§. 27.)

Festsetzungen (§. 27.) und die besonderen Angelegenheiten des Bezirks von jedem Bezirke selbstständig verwaltet. Die Bezirksversammlung erwählt einen Vorsteher auf sechs Jahre und einen Rendanten.

§. 30.

Vom Bezirks-Vorsteher.

Der Bezirksvorsteher hat dafür zu sorgen, daß vor der Hauptschau (§. 25.) die Räumung des Flusses und die Instandsetzung der gemeinschaftlichen Anlagen des Verbandes ordnungsmäßig bewirkt wird.

Die Nebenschau über die sämtlichen Binnengräben und sonstigen Meliorationsanlagen des einzelnen Bezirks hat der Bezirksvorsteher jährlich vor der Hauptschau abzuhalten unter Zuziehung der Unterhaltungspflichtigen.

Derselbe hat die Beiträge nach Maafgabe der Kataster rechtzeitig auszuschreiben, auch für ihre Einziehung durch die Ortserberher Sorge zu tragen. Naturalleistungen, welche nicht rechtzeitig den Anboten entsprechend erfüllt werden, läßt der Bezirksvorsteher für Rechnung des Pflichtigen ausführen und die Kosten gleich der etwa hinzutretenden reglementsmäßigen Strafe von dem Letzteren durch Exekution einziehen.

Die Polizeibehörden sind verpflichtet, auf Requisition des Bezirksvorstehers diesen und den Ortserberher bei der Beitreibung der Beiträge, Kosten und Straf gelder zu unterstützen.

Er ist der stete Revisor der Bezirkskasse und für deren ordnungsmäßige Führung verantwortlich.

Er untersucht die strom- und beichpolizeilichen Vergehen der Verbandsgenossen des Bezirks und setzt gegen diese die Strafen fest; dabei hat er insbesondere die bei der Hauptschau gefaßten Beschlüsse des Schaudirektors und Vorstandes zu beachten. Binnen zehn Tagen nach Bekannt-

Jahrgang 1852. (Nr. 3541—3543.)

i szczególne sprawy obwodu od każdego obwodu samodzielnie zawiadywane będą. Zebranie obwodowe obiera przewodniczącego na sześć lat i rendanta.

§. 30.

O przełożonym obwodowym.

Przełożony obwodowy ma o tém mieć staranie, ażeby przed lustracją główną (§. 25.) czyszczenie rzeki i utrzymywanie spólnych zakładów towarzystwa w porządku skutecznym było.

Lustracją poboczną nad wszystkimi rowami środkowemi i innymi zakładami melioracyinemi pojedynczego obwodu przełożony obwodowy corocznie przed lustracją główną za przywezwaniem obowiązanych do utrzymywania odbyć powinien.

Takowy składki wedle katastrów w należytem czasie wypisywać i zarówno o ich ściąganiu przez poborców miejscowych ma mieć staranie. Prestacye naturalne, które w należytem czasie odpowiednio wymaganiom spełnione nie zostaną, przełożony obwodowy na rachunek obowiązanego wykonać i kosztą zarówno i karę, która według regulaminu przystępuje, od ostatniego exekucją ściągnąć może.

Władze policyjne są obowiązane, na rekwiżycją przełożonego obwodowego onegoż i poborcę miejscowego przy ściąganiu składek kosztów i kar pieniężnych wspierać.

Jest on stałym rewizorem kasy obwodowej i za prowadzenie takowej w porządku odpowiedzialnym.

Onże zbada przekroczenia spólników towarzystwa obwodów przeciwko policyi rzecznej i grobelnej i ustanawia przeciwko takowym kary; przyczém w szczególności uchwały przy głównej lustracji zapadłe dyrektora lustracyjnego i przełożenstwa zachować powi-

[40]

machung des Strafresoluts kann der Angeschuldigte entweder Untersuchung vor dem Polizeirichter verlangen, oder Rekurs an die Regierung bei dem Bezirksvorsteher anmelden. Geschieht weder das Eine noch das Andere, so behält es bei der Strafsetzung des Bezirksvorstehers sein Bewenden.

Polizeikonventionen anderer Personen sind zur Bestrafung durch den Polizeirichter anzuzeigen, wenn nicht der Frevler freiwillig die ihm vom Bezirksvorsteher bekannt gemachte Geldstrafe bezahlt.

Die Verwandlung der Geldstrafe in Gefängnisstrafe muß in jedem Falle durch den Polizeirichter auf den Antrag des Bezirksvorstehers bewirkt werden. Die vom Bezirksvorsteher allein, nicht vom Polizeirichter, festgesetzten Geldstrafen fließen zur Bezirkskasse.

§. 31.

Der Bezirksvorsteher erhält für die Theilnahme an den Vorstands-Versammlungen und an der Schau in seinem Bezirke zwei Thaler tägliche Diäten, jedoch keine Reisekosten, aus der Bezirkskasse. Die sonstigen Geschäfte verwaltet er unentgeltlich. Ueber einen Büreaufkostenaufwand hat sich jeder Bezirksvorsteher mit der Bezirksversammlung zu einigen.

§. 32.

Vom Bezirks-Rendanten.

Der Bezirksrendant verwaltet die Kasse des Bezirks nach einer ihm besonders zu ertheilenden Instruktion. Der Bezirksversammlung legt er die Rechnung des Vorjahrs und den mit dem Bezirksvorsteher vorher entworfenen Etat für das neue Rechnungsjahr vor. Von derselben erhält er die Decharge für die gelegten Rechnungen.

Alle Zahlungsanweisungen müssen vom Bezirksvorsteher vollzogen werden.

nien. W przeciagu dziesięciu dni po ogłoszeniu rezolutu karnego obwiniony albo indagacyi przed sędzią policyjnym żądać albo rekurs do Regencyi u przełożonego obwodu założyć może. Jeżeli ani jedno ani drugie się nie stanie, natenczas pozostawia się przy ustanowieniu karném przełożonego obwodowego.

Kontrawencye policyjne innych osób celem ukarania przez sędziego policyjnego doniesione być mają, jeżeli zoczyńca oznajmionej mu przez przełożonego obwodowego kary pieniężnej dobrowolnie nie zapłaci.

Zmiana kary pieniężnej na karę więzienia w każdym przypadku przez sędziego policyjnego na wniosek przełożonego obwodowego skuteczną być musi. Kary pieniężne od przełożonego obwodowego, nie zaś od sędziego policyjnego ustanowione wpływają do kasy obwodowej.

§. 31.

Przełożony obwodowy za udział przy zgromadzeniach przełożenia i przy lustracyi we swoim obwodzie pobiera dwa talary dziennych dyet, lecz żadnych kosztów podróży, z kasy obwodowej. Inne czynności wykonywa bezpłatnie. Co do expensu na koszt biurowe, każdy przełożony obwodowy ze zgromadzeniem obwodowém pojednać się powinien.

§. 32.

O rendancie obwodowym.

Rendant obwodowy zawiaduje kasą obwodu według udzielonej mu szczególnie instrukcyi. Zgromadzeniu obwodowemu składa rachunek uprzedniego roku i ułożony wprzód z przełożonym obwodowym etat za nowy rok rachunkowy. Od takowego pobiera pokwitowanie za złożone rachunki.

Wszelkie asygnacye zapłaty od przełożonego obwodowego podpisane być muszą.

Das Gehalt des Rendanten und seine Kaution ist zwischen ihm und der Bezirksversammlung zu vereinbaren.

§. 33.

Von der Bezirks-Versammlung.

Die Bezirksversammlung ist zusammengesetzt, wie die zur Wahl der Mitglieder des Vorstandes (§. 11.) Sie wird vom Bezirksvorsteher jährlich wenigstens einmal berufen. Ihre Beschlüsse werden nach einfacher Stimmenmehrheit gefaßt. Das Protokoll wird von dem Vorsteher und zwei Mitgliedern vollzogen.

Berträge, welche den Bezirk verpflichten sollen, müssen von dem Bezirksvorsteher und zwei durch die Bezirksversammlung dazu erwählten Bezirksamtgenossen vollzogen, oder nachträglich durch Beschluß der Bezirksversammlung genehmigt werden.

§. 34.

Expropriations-Verfahren.

Die Regierung in Merseburg leitet das ganze Expropriationsverfahren, so lange die Baukommission (§. 19.) fungirt.

Die Regierung ernennt die Taxatoren, läßt die Abschätzung bewirken und setzt die Entschädigung fest. Ueber die Höhe der Vergütung kann der Eigenthümer innerhalb vier Wochen nach erfolgter Bekanntmachung des festgesetzten Betrages auf richterliche Entscheidung antragen. Dem Verbandsverbande steht ein solches Recht nicht zu. Wer auf den Rechtsweg verzichten will, kann binnen gleicher Frist Rekurs an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten einlegen.

Die Uebergabe der Grundstücke und die Ausführung der Bauten wird durch die Einwendungen gegen die vorläufig festgesetzte Entschädigung nicht aufgehalten und ist nöthigenfalls durch administrative Exekution zu erzwingen.

Salarya rendanta i jego kaucya między nim i zgromadzeniem obwodowém umówioną być powinna.

§. 33.

O zgromadzeniu obwodowém.

Zgromadzenie obwodowe składa się w ten sam sposób jak do wyboru członków przelożenia (§. 11.). Zwoła się od przelożonego obwodowego przynajmniej raz w roku. Stanowi uchwały wedle pojedynczej większości głosów. Protokół przez przelożonego i dwóch członków podpisanym będzie.

Umowy, które dla obwodu mają być obowiązujące, przez przelożonego obwodowego i dwóch od zgromadzenia obwodowego na ten cel obranych spółników obwodowych podpisane, albo później uchwałą zgromadzenia obwodowego potwierdzone być muszą.

§. 34.

Postępowanie expropriacyjne.

Regencya w Merseburgu przewodniczy całemu postępowaniu expropriacyjnemu, dopóki komisya budownicza we swój funkcji pozostaje.

Regencya mianuje taxatorów, uskutecznia oszacowanie i ustanawia wynagrodzenie. Względem wysokości wynagrodzenia właściciel w przeciagu czterech tygodni po nastąpieniu ogłoszeniu ustanowionej kwoty o sędziowską decyzją wnosić może. Towarzystwu prawo takie nie służy. Kto się zrzeka drogi prawa, może w równym czasie rekurs założyć do Ministra spraw agronomicznych.

Tradycya gruntów i wykonanie budowli przez reklamacye przeciwko tymczasem ustanowionemu wynagrodzeniu wstrzymaną nie zostanie i w razie potrzeby przez exekucją administratywną zmuszoną być może.

Nach Auflösung der Baukommission ist bei den alsdann etwa noch vorkommenden Expropriationen ebenso zu verfahren; jedoch wird der Entschädigungsbetrag nach vorgängiger Abschätzung nicht von der Regierung in Merseburg, sondern von dem Vorstande, und in eiligen Fällen von dem Schaudirektor, vorbehaltlich der Genehmigung des Vorstandes, festgesetzt und der statt des Rechtsweges etwa eingelegte Rekurs gegen diese Festsetzung geht nicht an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten, sondern an die Regierung des betreffenden Bezirkes.

§. 35.

Ober-Aufsichtsrecht der Staats-Behörden.

Der Verband ist dem Ober-Aufsichtsrecht des Staates unterworfen.

Dieses Recht wird von der Regierung des Bezirkes, und in Betreff der gemeinschaftlichen Angelegenheiten aus den drei theilhaftigen Regierungsbezirken, sowie insbesondere für die Geschäftsführung der Baukommission (§. 19.) von der Regierung zu Merseburg als Landespolizeibehörde — in höherer Instanz von dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten — gehandhabt, in dem Umfange und mit den Befugnissen, welche den Aufsichtsbehörden über die Gemeinden zustehen. Die Regierungen haben darauf zu halten, daß die Bestimmungen des Statutes überall beobachtet und namentlich die Schulden des Verbandes regelmäßig verzinst und getilgt werden.

§. 36.

Die Regierung in Merseburg muß regelmäßig Abschrift des Stats und des Finalabschlusses der Verbandskasse, sowie der Konferenzprotokolle des Vorstandes erhalten. Sie ist befugt, außerordentliche Revisionen der Kasse und der gesammten Verwaltung zu veranlassen, Kommissarien zur Beivohnung der Schauen und der Versammlung

Po rozwiązaniu komisji budowniczej przy mogących potem jeszcze zachodzić expropriacjach w ten sam sposób się ma postępować; jednakowoż kwota wynagrodzenia po uprzedniem oszacowaniu nie od Regencyi w Merseburgu, lecz od przełożenstwa, a w spiesznych przypadkach od dyrektora lustracyjnego ze zastrzeżeniem przyzwolenia przełożenstwa ustanowioną zostanie, a zamiast drogi prawa założony rekurs przeciwko temuż ustanowieniu nie idzie do Ministra dla spraw agronomicznych, lecz do Regencyi dotyczącego obwodu.

§. 35.

Naddozór władz Rządowych.

Towarzystwo ulega naddozorowi Rządu.

Prawo to wykonywa się ze strony Regencyi obwodu i względem zobopólnych spraw z dotyczących trzech obwodów Regencyjnych, jako też w szczególności, co do czynności komisji budowniczych (§. 19.) ze strony Regencyi w Merseburgu jako policyjnej władzy krajowej — we wyższej instancji od Ministra spraw agronomicznych — w objętości i z temi prawami, które władzom dozorczym nad gminami służą. Regencye mają mieć o tém staranie, ażeby postanowienia statutu wszędzie zachowane, a mianowicie długi towarzystwa regularnie prowizyą opłacane i umarzane były.

§. 36.

Regencya w Merseburgu regularnie kopie etatu i finalnego zamknięcia kasy towarzystwa, jako też protokółów konferencyjnych przełożenstwa otrzymać musi. Takowa jest upoważniona, nadzwyczajne rewizye kasy i całej administracyi przedsiębrać, komisarzy delegować, aby byli przytomni przy lustracjach i przy

gen abzuordnen und die Geschäftsanweisungen für die Beamten nach Anhörung des Vorstandes abzuändern.

Dieselben Rechte stehen jeder der drei beteiligten Regierungen zu in Betreff der Verwaltung der einzelnen Meliorationsbezirke, welche innerhalb des betreffenden Regierungsbezirks liegen.

§. 37.

Bei Wassergefahr ist der Kreislandrath — ebenso wie der etwa abgesendete besondere Regierungs-Kommissarius — berechtigt, sich persönlich die Ueberzeugung zu verschaffen, ob und wie weit die erforderlichen Sicherheitsmaaßregeln getroffen sind. Findet Gefahr im Verzuge Statt, so kann derselbe die ihm nöthig scheinenden Anordnungen an Ort und Stelle selbst treffen. Die Beamten des Verbandes haben in diesem Falle seinen Befehlen unweigerlich Folge zu leisten.

§. 38.

Wenn der Vorstand des Verbandes resp. die Bezirksversammlung es unterläßt oder verweigert, die dem Verbande nach diesem Statut oder sonst gesetzlich obliegenden Leistungen auf den Haushaltsetat zu bringen, oder außerordentlich zu genehmigen, so läßt die Regierung, nach Anhörung des Vorstandes resp. der Bezirksversammlung, die Eintragung in den Etat von Amtswegen bewirken, oder stellt die außerordentliche Ausgabe fest und verfügt die Einziehung der erforderlichen Beiträge.

Gegen diese Entscheidung steht dem Vorstande resp. der Bezirksversammlung innerhalb zehn Tagen die Berufung an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zu.

§. 39.

Der Verband hat seinen Gerichtsstand bei dem Kreisgericht in Liebenwerda, wo der Vorstand seinen Sitz hat.

zgromadzeniach i zmieniać zlecenia czynności dla urzędników po słuchaniu przełożenia.

Też same prawa służą każdemu z trzech dotyczących Rządów, co do administracyi pojedynczych obwodów melioracyjnych, które wśród dotyczącego obwodu Regencyjnego są położone.

§. 37.

Przy niebezpieczeństwie podczas zalewu powiatowy radca ziemiański — również jak delegowany z osobna komisarz Regencyi — jest upoważnion, osobiście o tém się przekonać, czy i jak dalece potrzebne środki bezpieczeństwa są wykonane. Jeżeli niebezpieczeństwo wezwłóce, natenczas rozporządzenia, które mu się potrzebne zdają, na miejscu sam wydać może. Urzędnicy towarzystwa w tym przypadku rozkazom jego niezbędnie mają być posłuszni.

§. 38.

Jeżeli przełożenie towarzystwa resp. zebranie obwodowe zaniedba albo odmówi, towarzystwu według niniejszego statutu albo według prawa należące się prestacye na etat ekonomii zapisać albo nadzwyczajnie potwierdzić, natenczas Regencya po słuchaniu przełożenia resp. zgromadzenia obwodowego zapisanie na etat z urzędu uskutecznić każe, albo nadzwyczajne wydatki ustanowi i ściąganie potrzebnych rozporządzi składek.

Przeciwko téj decyzji przełożeniu resp. zgromadzeniu obwodowemu w przeciągu dziesięciu dni odwołanie się do Ministra dla spraw agronomicznych służy.

§. 39.

Towarzystwo ma swoje forum przy sądzie powiatowym w Liebenwerda, gdzie przełożenie ma swoje pomieszkanie.

§. 40.

Allgemeine Bestimmungen.

Abänderungen dieses Statutes können unter landesherrlicher Genehmigung erfolgen.

Insbefondere bleibt es vorbehalten, einen Nachtrag zu dem Statut zu erlassen, welcher die Aufnahme der Niederungsbesitzer unterhalb Arnsnesta in den Verband und deren Rechte und Pflichten in demselben ordnet, in dem Falle, wenn diese Niederungsbesitzer Vortheile gegen den bisherigen Zustand durch unterhalb Arnsnesta ausgeführte Anlagen des Verbandes erlangen (§. 8. des Gesetzes vom 7. April 1852.)

Urkundlich unter Unserer Höchstehändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insignel.

Gegeben Charlottenburg, den 21. April 1852.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

v. d. Heydt. Simons. v. Westphalen.
v. Bodelschwingh.

§. 40.

Ogólne postanowienia.

Zmiany niniejszego statutu nastąpić mogą za Monarszém przyzwoleniem.

W szczególności zastrzega się, dodatek do statutu wydać, który przyjęcie posiadziceli niziny poniżej Arnsnesta w towarzystwo i ich prawa i obowiązki w takowém reguluje, w przypadku, jeżeli ciż posiadziciele niziny przez wykonane poniżej Arnsnesta zakłady, porównając z dotychczasowym stanem, korzyści osiągną (§. 8. ustawy z dnia 7. Kwietnia 1852.)

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan Charlottenburg, dn. 21. Kwietnia 1852.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm.

von der Heydt. Simons. Westphalen.
Bodelschwingh.

(Nr. 3542.) Allerhöchster Erlaß vom 26. April 1852., betreffend die Uebertragung des Vorsizes im Kapitel des Königlichen Hausordens von Hohenzollern an des Prinzen Friedrich von Preußen Königliche Hoheit.

Ich habe auf Grund der im zwölften Artikel der Statuten des Königlichen Hausordens von Hohenzollern vom 23. August v. J. enthaltenen Bestimmung den Vorsitz im Ordens-Kapitel dem Prinzen Friedrich von Preußen Königliche Hoheit, als Meinem Stellvertreter, übertragen. Indem Ich Sie von dieser Ernennung hierdurch benachrichtige, überlasse Ich Ihnen, dieselbe durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Charlottenburg, den 26. April 1852.

Friedrich Wilhelm.

Graf zu Stolberg. v. Manteuffel.

An
den Ober-Kammerherrn und Minister des Königlichen Hauses Grafen zu Stolberg und den
Ministerpräsidenten Freiherrn v. Manteuffel.

(Nr. 3542.) Najwyższe rozporządzenie z dn. 26. Kwietnia 1852., tyczące się zlecenia przewodnictwa w kapitule Królewskiego orderu domowego Hohenzollernskiego Jego Królewskiej Mci Fryderykowi Xiążęciu Pruskiemu.

Na mocy postanowienia zawartego w dwunastym artykule statutów Królewskiego orderu domowego Hohenzollernskiego z dnia 23. Sierpnia r. z. zleciłem przewodnictwo w kapitule orderu Jego Królewskiej Mci Fryderykowi Xiążęciu Pruskiemu jako Mojemu zastępcy. Zawiadomijąc WPanów niniejszém o tém mianowaniu, pozostawiam WPanom, takowe przez Zbiór praw do publicznej podać wiadomości.

Charlottenburg, dnia 26. Kwietnia 1852.

Fryderyk Wilhelm.

Hrabia Stolberg. Manteuffel.

Do
Arcy - Szambelana i Ministra Królewskiego
Domu Hrabiego Stolberg i Prezydenta Ministerstwa Barona Manteuffel.

(Nr. 3543.) Bekanntmachung der von den Kammern erteilten Genehmigung zu der Verordnung vom 3. Januar 1849. über die Einführung des mündlichen und öffentlichen Verfahrens mit Geschworenen in Untersuchungssachen. Vom 2. Mai 1852.

Nachdem die auf Grund des Artikels 105. der Verfassungs-Urkunde vom 5. Dezember 1848. unter dem 3. Januar 1849. erlassene und durch die Gesetz-Sammlung von 1849. S. 20 ff. verkündete

Verordnung über die Einführung des mündlichen und öffentlichen Verfahrens mit Geschworenen in Untersuchungssachen

der Verfassung gemäß den Kammern vorgelegt worden ist, haben dieselben der gedachten Verordnung ihre Genehmigung erteilt.

Dies wird hierdurch zur Beachtung bekannt gemacht.

Berlin, den 2. Mai 1852.

Das Staatsministerium.

v. Manteuffel. v. d. Heydt. Simons.
v. Raumer. v. Westphalen. v. Bodel-
schwingh. v. Bonin.

(Nr. 3543.) Obwieszczenie udzielonego od Izb przyzwolenia do ustawy z dnia 3. Stycznia 1849. względem zaprowadzenia ustnego i jawnego postępowania z przysięgłymi w sprawach śledczych. Z dn. 2. Maja 1852.

Gdy na mocy artykułu 105. dokumentu konstytucyjnego z dnia 5. Grudnia 1848. pod dniem 3. Stycznia 1849. wydana i w Zbiorze praw z roku 1849. strona 20 nast. ogłoszona

ustawa względem zaprowadzenia ustnego i jawnego postępowania z przysięgłymi w sprawach śledczych

stósownie do konstytucyi Izdom przedłożoną została, takowe rzezonój ustawie swoje przyzwolenie udzieliły.

To się niniejszém do zachowania ogłasza.

Berlin, dnia 2. Maja 1852.

Ministryum Stanu.

Manteuffel. von der Heydt. Simons.
Raumer. Westphalen. Bodelschwingh.
Bonin.

Redigirt im Bureau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königl. Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei.
(Rudolph Decker.)

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiej Tajnej Nadwornój drukarni.
(Rudolf Decker.)